Ч. 103. (602.) Львів, четвер дня 17. мая 1917. Рік III.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 10 сот. На провінції 12 сот. В зайнятих територіях 4 коп.

Політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 8). Виходить що дня рано кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:	
На рік	24·— К.
„ півроку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

В краю і державі:	
На рік	32·— К.
„ півроку	16·— „
„ чвертьроку	8·— „
„ місяць	2·70 „

За границю:	
В Німеччині	37 мар.
В Америці	11 дол.
В инших державах	54 фр.

Шеста воєнна позичка.

Кожда війна, а тим більшо нинішна, у якій беруть участь міліонові армії, коштує, дуже богато грошей. Від фінансової сили воюючої держави залежить в головній мірі і вислід війни. Держави коаліції знаходять ся в тім щасливім положеню, що мають між собою пребогату Анґлію і Америку. Держави осередні, менше богаті від своїх ворогів, полишені самі собі, мусять відкликуватись до жертвенности своїх народів.

І наша держава вже отсе шестий раз розписує воєнну позичку, взиваючи засібнійші одиниці до підписуваня сум, на які кого стати.

Як дотеперішні позички привесли неожидані висліди, так можна сподівати ся, що й отся шеста позичка викаже перед світом жизненну внутрішну силу нашої монархії.

Як запевняють з міродатних кругів, нова позичка не означає зовсім наміреня правительства продовжати війну. Противно, вислід позички може причинити ся значно до скорійшого покінченя світового конфлікту. Безпідставні також побоюваня, що Австро-Угорщина не буде могла звернути затягнені зобовязаня супроти своїх горожан — вірителів. Хто знає економічну силу нашої монархії, сей свідомий того, що навіть по так страшнім опущеню крови в теперішній війні, Австро-Угорщина не стратила і не стратить своєї могучости.

А вжеж сьвятим обовязком кожного горожанина прийти в скрутнім положеню в поміч своїй вітчині.

Думаємо, що й український нарід повинен сповнити свій горожанський обовязок. Як доси жертвували ми для держави всьо, що мали найдорожшого, і наших синів на війні і наших батьків та наші діти і наш весь добуток, як задля вірности державі пішли тисячі наших найкрасших людий на Сибір або в инші, ще лютійші сторони, так для держави останемо ми дальше льояльними та охочими до жертв. Ми складаємо сї претяжкі жертви нашої крови і майна в тім глибокім переконаню, що держава не залишить своїх знов обовязків супроти українського народу. І знаючи духа нинішної хвилї, знаючи наміреня нашого австрійського правительства супроти Українців, знаючи добру волю міродатних чинників, ми думаємо, що нам кривда не станеть ся. В тім переконаню порушуємо отсе в нашій часописи справу шестої воєнної позички.

Українське питанє.

Відень 15. мая.

Під таким заголовком містить „Русская Воля“ з 20. IV. статю П Ленского, яку подаємо низше:

З проголошенем скасованя національних обмежень падають всї перешкоди, які повалене царське правительство становило українському народу на шляху його вільного культурно-національного самоозначеня, традиції якого українська демократична інтеліґенція зберегла від XVII. віку до наших днів як святий вогонь. Вона не одірвала ся від народного ґрунту, на якім зросла і виховалась, горда своєю близкістю до народу, не зважаючи на всї глузованя та обвинувачуваня в романтизмі, як зі сторони свідомих і несвідомих ренеґатів своєї власної нації, так і зі сторони занадто жвавих російських централістів, наляканих страшним словом „сепаратизму“.

В опублікованій в „Днї“ з 9. марта (с. ст.) декларації Українців виставлено, яко minimum необхідних зараз-же для України умовин розвитку, те, що вкладеть ся в понятє культурно-національної автономії, льоґічно випливаючої з проґраму, урочисто оповіщеного новим правительством. Але мова іде тут не про пасивне допущене культурної праці для представників українського громадянства для добра свого народу, а про ті форми, в яких правительство готове подати підтриманє і допомогу йому в справі скупченя всїх демократичних сил на Україні, в орґанізованю ними вільної народно-громадської опінії — у використованю правительством національного моменту в справі засвоєня народними масами України цілого величезного значіня теперішного моменту, в твореню горожанського духа, майже загашеного поваленим правительством та його попередниками. Хотілось би не мати сумніву в тім, що тимчасове правительство правильно зрозуміє свою задачу на сім терені, не зважаючи на може і не одинакову позицію, яку поодинокі члени кабінета займали в сїй справі ранїйше.

Ми хотіли б по нашому крайньому зрозуміню висловити тут ті мотиви, які повинні бути провідними, як для правительства так і для тих російських суспільно-політичних ґруп, що обовязані підтримувати його при правильнім розуміню сього питаня.

Перший з них є — мотив міжнародно-політичного значіня.

Ні для кого не є тайною, що громадська опінія союзних держав — Франції і Анґлії майже без ріжниці партійних та суспільних поглядів та становищ не хвалила тої божевільної, брутально порушуючої основні норми міжнародного права „політики“, яку провадили в Галичині „чорні ворони“ разом з мізерною купкою галицьких „дубровинців“, (Дубровін був головою російської чорної сотні. — Ред.) на землї, де не захолола ще кров героїв; нищучи майно української демократії, що сотворила собі міцну культуру, не зважаючи на переслїдуваня, в боротьбі з сильнійшим сусідом, без меценатів в своїм осередку і друзів зовні — на запрацьовані шеляги свого працьовитого народа.

В Сибирі терплять тисячі засланих Галичан, винуватих лише в тому, що вони Українці, продані своїми Марковими 2-ми та Дубровіними.. Сї факти є атутом в руках ворогів, приниженє Росії в очах союзних і невтральних держав.

Другий мотив — внутрішньо-державного характеру. Коли в устах старого деспотичного

ЯКІВ Н.

В инший світ.

Посвята Наталці і Василеви Барвінським.

Славко вернув з проходу скорше, ніж звичайно, вернув несвій, неспокійний і прибитий.

Господиня, у якої мешкав на піддашу, накрила скатертю стіл і ставила вечерю.

Славко підкрутив лямпу і закурив папіроску з плохенької люльочки, яку сам виструган.

Перекидав книжки, крутив ся по комнаті і виглядав крізь віконце на вуличку, повну вибоїв, отінену по обох боках розцвилими каштанами, а далї видніли поля і пасовиска.

Радо приглядав ся пастухам, коли зі заходом сонця розкладали ватру і вигравали сумні пісоньки на вербових сопілках.

Довгими годинами слухав і вдивляв ся в кровавий попал неба при заході, глядів на животворне сонце, що посилає золоті стріли з високого неба.

Душу Славка як би камінь давив, щось рвало ся в ній, плакало як недоспівана пісня, як пташина вязнена в клїтці, призвичаєна буяти в просторах над облаками. Тісно і душно було йому в комнаті, тісно його крилатій души в утлім тілї.

Отворив віконце, до комнати линула филя свіжого воздуху з піль і гамір пташенят.

Його вразлива душа попала в мрії під впливом природи, з якою розмовляв.

Спер голову в долонях, оріхові довгі кучері як львина грива і мала борідка надавали його утлому ростови богато поваги.

Сидить, слухає розмови природи і глядить далеко, його зір губить ся в чародійній країнї, фантастачні образи снують сь перед його очима, образи, які сотворили його думки.

Образи раю, цвитучі дерева і пахучі зела, пташки гаморять свобіднійше, білі лебеді пливуть довгим рядом по хрустальнім плесї озера, хижі звірята вигрівають ся і грають на пісках, а між ними верховодить і повагом походжає цар лев,

Сонце... Сонце... Сонце..

Ти світиш та огріваєш всїх, навіть тих, що не варті, аби їх земля носила.

Чим було би без тебе се житє?

Добре, гарне, золоте сонце!

Ледви на кілька хвиль закриє тебе чорна хмара, а вже опускаємо сумно голови.

Наші очи бажають світла, сяєва твоїх промінів.

Ти відживлюєш нас, розраджуєш і грієш тих, що не можуть глядіти в твої чудові, рожеві блески.

Славко весь заслуханий, задивлений, лице палало як в горячці, серце било ся, він хотів би линути і пізнати ті таємні зорі, розсіяні на голубім склепіню, хотів би пізнати і видерти природі загадку вселенної, до найдальших глибин, дійти і заспокоїти цікавість людий, яких огортає неспинене бажанє і туга за чимсь великим і гарним, що осолоджує житє і надає йому вартість.

Славко тужить за иншим світом, де панує сонце, правда, любов...

Години минають скоро, туга змагає ся, він питає себе: Що се є світ і хто ті єства, що разом з ним заселюють ту землю?

Чи се мали би бути люди, сотворені на подобу Бога?

Який-же був би той Бог, котрого відбиткою є чоловік?

Бог, се Дух, великий, сильний, невидимий.

Всї люди на сїй земли, се путники, скитальці. Розбили велике шатро, відпочивають і чекають на провідника, який повів би їх далї до країни краси і правди...

Довго буде тревати спочинок скитальців, а провідник зявить ся що йно тоді, коли людство відродить, коли кождий зрозуміє свій обовязок і пошанує в собі чоловіка.

Чорна ніч хилила ся до кінця, перші проміні досвітку усували поволи нічні тіни, гень

правительства називане світової війни — визвольною звучало яко святотатство, то причиною сього була безперестанна політика пригнобленя одних народів і безсоромної брехливости запізних обіцянок другим народам. В момент зєднаня всіх сих держав, кождий з народів, що входить в її склад повинен дістати ґарантію забезпеченя його прав. Лише тоді можливий успіх спільної справи.

Але ся очевидна правда має значінє і міжнародного чинника у відношеню до австрійських Українців.

Тепер задачі момента вимагають від правителів Росії нагально і невідклично, стати у відношеню до Українців на висоту того державного зрозуміня, яке властиве їм, яко випробованим політичним діячам.

Міністер заграничних справ, яко автор статей під заголовком: „Украинскій ирредентизмъ“ і автор ряда застерігаючих виступів в Державній Думі в українській справі, та міністер справедливости, що увільнив митрополита Шептицького і завше був в тісвім контакті з жаданями української демократії, розуміють звичайно, ціле велике значінє українського питаня.

Негайне державне підтримане українських національно-культурних підприємств та опубліковане признаня прависельством проґрама — minimum'а української декларації, який може бути здійсненим перед установчими зборами, дасть тимчасовому правительству в руки силу не меншу тої, якою воно скріпило себе правильним рішенем фінляндського питаня.

Сепаратистиських стремлінь у переважної більшости українських партій ніколи не було.

Оснований Драгомановим федералізм не повинен лякати російську соціяльно-політичну думку. Він виріс у сього ідеольоґа Земської Громади і її великого діла на ґрунті яскравої свідомости вивченя і зная місцевих національних потреб, вирощених історичною традицією кождого края, що має своєрідну культуру, та пристосованя до них законодавчої праці. Формула взаємних відносин Великоросії та України, яка може означити і тепер їх бажаний характер, виголошена Костомаровим ще в 40-х роках: „нераздѣлимо, но и несмѣсимо“ (неподільно, але і несумішно), нагально вимагає зараз же усунути русіфікацію, яка викликає стверджений ще Потебнею погубний процес випертя у Українців форм свідомости в їх національнім вигляді без заміни їх новими.

Українці правильно зрозумілі в своїх національних стремлінях назавжди напишуть на своїм прапорі гасло звернене до братів Великоросів:

„Несумішно, але і неподільно“. Стільки „Русская Воля“.

Найліпшою відповідю на її спроби ціною національно-культурної автономії запрягти Українців у віз російського імперіялізму можуть бути постанови українського зїзду, в яких Українці жадають самостійности для свого народу в межах федеративної републики та заява професора Грушевського в „Новій Раді“, що „проґрама культурного самоозначеня тепер уже на Україні нікого не задоволить“.

далеко, де земля сходить ся з небом рухало ся щось. Нічо не можна було доглянути, тумани пилу, споворшені високо заступали вид. Музика і спів доходили Славка з далека з піднебних висот. Ся пісня відома йому, чув її десь — так, се його пісня туги і визволеня!...

Сонце підходить в гору, пташки щебечуть, гамір, рух, всьо будить ся до житя, до праці.

Славко сидать і глядить в надходячу товпу. Могуча товпа, коли співає — вона співає його неспівану пісню,.

Товпа зближає ся чим раз більше, на переді иде він — провідник з розсяйним ореолом над чолом, в ясній шаті. з рамен вибігають йому в гору крила, а в руках держить палаючу походню. За ним товпа з піснею на устах, се люди відроджені в собі — мужчини, женщини і діти, всі разом, рамя при рамени, всі рівні з піснею на устах, з піснею визволеня.

Славко зриває ся і біжить до гуртів і співає з ними і щезає в товпі.

Пісня лунає чим раз голоснійше і виразнійше — з піснею на устах зайдуть колись до жерела світла — правди і любови...

Зайдуть в инший світ...

. . . .

Він збудив ся...

Російські націоналісти проти Українців.

Відень, 15. мая.

В „Кіевлянин'і“ з 19/IV. в передовій статі висловлює відомий націоналіст В. Шульгин свої сумні думки і обурене з приводу революційних змін в Києві і між иньшим пише: „Може я і помиляюсь, але мені здаєть ся, що часом у богатьох з нас буває тяжко на душі. Богато з того, що ми любили і перед чим схиляли ся, знищено, розтоптано... Дещо моглоб лишити ся, здавалось-би його треба булоб лише направити, а замість сього на наших очах руйнують все дальше і глибше і один Бог знає, що поставлять на місце сих руїн. Чи поставлять нову будову, чи лишить ся голе поле, на якому анархія буде витанцьовувати свій чортівський шабаш“.

Шульгин докоряє старому правительству, що воно не послухало націоналістів і не почало в свій час знимати кайдани з вязнів тюрми — Росії. „Тоді вязні розбили тюрму, вийшли на волю, і будують самі тюрму, і шукають вязнів для неї. Сими вязьнями будемо ми з вами, читачі „Кіевлянина“. Лякає Шульгин „добрих Росіян“, підбурюючи їх проти Українців, і пише далі:

„Старе правительство переслідувало націоналізм інородців, а вони будуть знущати ся над почутями Росіян, чернити російську минувшину, нищити російську старовину, звичаї, старі оповіданя.

Так було — так буде! Хиба не вязницею для нас, дорогі читачі „Кіевлянина“ буде сей старий край, коли завдяки деспотизму орґанізованої купки він втратить навіть своє старе імя Коли ся земля, яка споконвіку звалась Русю, яка не забула і не втратила свого імени ані під властию Татарів, ані під властию Литви та Польщі, коли ся земля, за яку натхненно молилися козацькі думи, називаючи її „сьвятим руським берегом“, коли ся колиска Руси зречеть ся самої себе і зробить ся гайдамакою без роду та племени. Хибаж не вязницею буде для нас сей рідний Київ, по вулицях якого без перешкод і гордо носять одноголових польських орлів, в той час, як двохголові російські скасовані через іґноранцію та незнане своєї власної історії. Хиба не тюрмою буде для нас се улюблене місто, коли познущавшись над Столипіним, підуть на другу площу зачеплять арканом степового коня під бронзовим Хмельницьким і гетьмана, що доконав велике діло зєднаня двох братських племін скинуть на брук во славу „Самостійної України“!

Так, нове самодержавє матиме своїх вязнів, і сими вязнями будемо ми стара ґвардія старої київської Руси“...

В „Кіевлянині“ з 2/IV в обороні російського пранору виступає якийсь Владимір Борцевич і між иншим пише: „Ми були свідками урочистого маніфестованя українських, польських і численних червоних прапорів.

Але була прецінь, здаєть ся російська революція. Російський нарід скинув з себе бездушну управу бюрократії, а деж російські національні прапори?

Невже споконвічні російські національні прапори нічого не говорять вільному серцю?“ Далі автор зясовує символіку фарб російського прапору, говорячи, що блакітна фарба знаменує безмежне море матери Росії, червона — волю, і біла чистоту високих ідеалів російського народа, та кличе всіх зєднати ся під сим пр пором.

З нагоди сеї статейки в „Кіенлянині“ з 6/IV уміщений відкритий лист слідуючого змісту: Шановний пане редактор! Я малороска родом, корінна обивателька Києва, що на Великдень прикрашую свій будинок, як і всі православні Кияне трохкольоровим прапором і в віч на 15. цвітня дала розпоряджене виставити на вулиці біля мого будинку російські трохкольорові прапори — символ трох галузий російського народа: великорусского, малорусского і білорусского. Як-же я була здивована і обурена, коли ранком прапорів на вулиці не побачила.

Виявило ся, що ранком вулиці обходив міліціонер в уніформі студента і приказував портієрам позабирати прапори з вулиці.

Отже російському трохкольоровому прапору нема місця в матері городів русских — Києві.

Власниця будинку на Дмитрієвській вулиці.

Бесіда Бетмана-Гольвеґа.

БЕРЛІН. (Ткб.) На інтерпеляцію консерватистів і соціяльних демократів про воєнні цілі Німеччини відповів канцлер Бетман Гольвеґ на засіданю парляменту так; Програмової заяви про воєнні цілі Німеччини тепер годі зложити. Правительство не апробує становища в справі воєнних цілий жадної партії. Те, що канцлер в тім ділі міг публично сказати, він вже сказав давнійше. Основні лінії правительственної програми найшли свій вислів в німецькій мировій предлозі з д. 12. грудня м. р. Між Німеччиною а її союзниками нема ніяких ріжниць поглядів в мирових питанях.

Головним завданем канцлера: скоро, а притім щасливо покінчити війну. Теперішне загальне положене наказує йому резерву. Канцлер пятнує погрозу пос. Шайдемана революцією. Німецький нарід не буде мати зрозуміня для сього слова. Канцлер не стоїть під приказами соціяльних демократів, він взагалі не стоїть під впливом ніяної партії, він служить тільки народови.

Дальше згадав канцлер про західну офензиву, заявляючи, що не бачить у Анґлійців і Французів зовсім сліду мирової готовости, понеханя їх аґресивних цілий і ціли знищеня Німеччини.

З сими ворогами покищо згода виключена. Німці не ведуть війни для добичий, але виключно тому, щоби запевнити собі єствоване і укріпити будучність свого народа. Про Росію сказав канцлер!

Здаєть ся, що нова Росія відкидає намір добичий силою. Чи вона в рівнім дусі старається ся віддїлати на своїх союзників і чи може віддїлати, сього не можу оцінити. Без сумніву Анґлія при помочи инших своїх союзників стремить усіми силами до дальшого запряжуваня Росії у анґлійський воєнний віз і до сього, щоби відвернути російські бажаня в справі скорого мира.

Коли одначе Росія хоче остерегти своїх синів перед дальшим розливом крови, коли передовсім — о скілько се до неї відносить ся — відкидає всякий намір добичий силою і бажає утворити тривалі **відносини** мирового сусідського житя з нами, то є річю самозрозумілою, що ми, які поділяємо таке бажанє, не будемо в будучности нищити тривалих відносин, не будемо унеможливляти сього розвою ставлянєм жадань, які не дадуть ся погодити зі свободою і волею самих народів, і які в російський нарід кинули би нове зерно неприязни. Не сумніваю ся, що можна найти згоду оперту виключно на на взаїмнім порозуміню, яке виключає всяку думку насильства і не лишає ніякого вістря і жовчи.

Воєнне положене Німеччини тепер таке добре, яке від початку війни ще ніколи не було. Французько-анґлійська офензива завела, підводні судна працюють з успіхом. Інтереси невтральних держав по можности узглядняють ся. Канцлер хвалить особливо становище Еспанії. Канцлер закінчив свою бесіду так:

Мої панове! Так біжить час з користю для нас. Можемо з цілою певністю вірити в те, що зближаємо ся до доброго кінця. Потім прийде час, коли буде можна вести з нашими неприятелями переговори в справі наших воєнних цілий, що до яких я є в повній згоді з начальною управою армії. Тоді осягнемо мир, який дасть нам свободу, щоби ми в неспинюванім розвою наших сил могли знов відбудувати те, що знищила війна, щоби з тої всеї крови і з тих усіх жертв віджила нова держава і нарід в силі і незалежности, незагрожений неприятелями, пристановище мира і праці.

Поляки зрікають ся відокремленя Галичини.

По кількагодинній нараді польського клюбу дня 14. с. м. над формальним питанєм відокремленя Галичини, виринули передовсім великі господарські і фінансові питаня з приводу навіщеня Галичини війною. Зі всіх сторін падали тяжкі скарги на господарське становище галицького населеня обох народів, вказувано на численні случаї, в яких можна було не одно лихо обминути і всі бесідники предкладали жаданє, що тепер так скоро як лиш можливо повинно ся нести господарську і фінансову поміч для ушкодженого краю. Питанє відокремленя Галичини у властивім змислі слова уступило з наради. Партії польського клюбу схилюють ся до погляду, що не жадане від них відокремлене Галичини під теперішний стан

условин не має жадного вигляду до здійсненя і тому конечнійше буде, заняти ся питанями господарської відбудови Галичини.

Війна.

Мир в літі.

ВІДЕНЬ. „Sonn. u. Mont. Ztg.“ доносить в депеші з Амстердаму, що великі банки і спедиційні доми числять ся з фактом, що протягом літа буде заключений мир. Длятого свому персоналови дають тепер відпустки.

Єзуїти пропаґаторами мира.

ВІДЕНЬ. З Берліна доносять. начеби німецький цісар віддав ґенералови Єзуїтів місію мирової пропаґанди. Ґенерал Єзуїтів від початку війни не опускав Швайцарії.

Замах на міністра Керенського.

ШТОКГОЛЬМ (Ткб). З Гапаранди доносять, що на останнім засіданю думи якесь індивідуум, іменем Мусін, виконало замах на міністра справедливости Керенського. При арештованю знайдено ріжні матеріяли, котрі віддано до лябораторії для прослідженя. В часі переслуханя зізнав Мусін, що хотів убити Керенського.

Відпоручниці ради робіт. і жовн. в Штокгольмі.

БЕРНО (Ткб.). „Berner Tagblatt“ довідує ся з Штокгольму: Перебувають тут тепер дві пані в ролі курієрів ради робітників і жовнірів в Петрограді. Є ними п. Люрія, делеґатка ради робітників і жовнірів, котра привезла писемні інформації про відносини в Росії, і п. Сташкевич, делеґатка большевиків, котрих значінє росте. Тепер належить вже до ради робіт. і жовн. 200 большевиків. Вони оснували доси 15 часописий, з котрих найбільша „Правда“ печатає 300.000 примірників. П. Сташкевичева везла інформації на письмі, але її відобрано всі папері на границі в Торнеа.

Справа штокгольмської конференції.

ШТОКГОЛЬМ (Ткб.). „Dagens Nyheter“ довідує ся, що дневний порядок штокгольмської конференції вже готовий. Дневники доносять, запевняючи, що їх інформації походять з віродостойного жерела, що в найблизших днях вийдуть на яву річи, котрі, кажучи лагідно, здемаскують провідників анґлійської соціяльно демократичної федерації.

Погроми.

„Dziennik kijowski“ містить слідуючу депешу з 20. цвітня: В Бендерах вибухли розрухи в наслідок чорносотенної аґітації, що підбурювала хлопів проти Жидів. Підчас погрому розбито склепи з вином. Опяніла товпа вривала ся до домів, грабила, насилувала жінки та діти і вбивала. Ділялось щось страшне. Погром здавила кіннота і матроси, що прибули з Одеси. Під сю пору в місті спокій.

НОВИНКИ.

— **Українські посли з Буковини.** На днях відбули ся наради українських соймових і парляментарних послів з Буковини. Посли повитали радісно факт, що управителем буковинського правительства іменовано ґрафа Ерцдорфа, опісля запала однодушно постанова: Більше як коли-небудь є нині потрібна солідарність всіх українських партий і всіх українських верстов українського населеня в Австрії; заданем провідників української політики є створити собі ясний образ про надії на будучність українського народу в Австрії. Відповідаючи тій цїли, становище всіх українських послів в парляменті мусить бути однодушне, рішуче і відповідне до поваги хвилї. Українські посли з Буковини само собою будуть у тих важких хвиливах стояти разом з українськими послами з Галичини.

— **Речинець до предкладаня чиншових фасій.** З ц. к. адміністрації податків оповіщують: Визначений оповіщенем з дня 30. марця 1917 р. ч. 4149. речинець до предкладаня чиншових фасій на літа 1917/18 з залучниками за літа 1915/16 до дня 15. мая 1917 р., продовжає ц. к. адміністрація податків о чотири тиждні т. є. до середи 13. червня 1917 р. влучно.

Оповіщенє се видає ся анальоґічно до постановлень §. 31. уст. 2. інструкції чиншової з 26 червня 1820 р. ч. 918.

— **З Болехова.** Кервавим мечем зависла над нами страшна війна. Гроза її переймає дрожю кожду душу, кождого ще живого чоловіка. Коли то все скінчить ся? Коли засвітить сонце мира і спокою? Ніхто не може предвидіти і чи то сонце розяснить нам нашу народну долю, ніхто не знає, як не знає, чи дожие рішучої хвилї. Богатьох уже доля рішилась, богато нашого найкрасшого цвіту лягло головами, зросило кровю чужі простори і свою рідну землю.

Тож під грозою кервавої катастрофи і непокоючих сиґналів, що кружляють ворожі літаки збирає сь гурток жінок і радить за ініціятивою о. Василя Грицея, якби вшанувати память наших погаслих героїв обходом „Маківки“.

Тож дня 6. мая стає на цвинтари коло церкви серед ліса ялинок висока могила, сумний березовий хрест і символ терпіня: терневий вінець. Довкола столики з відзнаками, цвітами і цьвяхами задля опанцированя щиту зелїзного лицара.

Розпочинає ся пан хида при участи місцевого і замісцевого духовенства в присутности висших військових властий, учительства, цїлої міської української інтелєґенції і маси народа. А вже правдивим пиром для української душі була стрілецька делеґація в особі сотника Коссака, о. курата Іжака і чотирох Стрільців.

Над могилою мав на історично-культурних основах глубоко обдуману бесіду о. Андрей Ґаландюк. Тепло і краснорічиво промовляв і відкрив щит о. Василь Грицей, почім розпочалось вбиванє цьвяхів, підчас чого співав хор міщанських дівчат під проводом судії Рогозинського.

Особенне вдоволенє було для комітетових пань, що військовість була просто одушевлена нашим церковним обрядом, гарним хором і народними строями дівчат.

Зворушений до дна серця загал віс щедрі жертви, котрі принесли 1.120 кор. чистого доходу.

З того призначено: „Маківка“ 267 кор. 34 сот. На фонд інв. У. С: С. 200 кор. На фонд національної Оборони 200 кор, На захист ім. Митр. Шептицького 452 кор. 60 сот.

Той сам комітет пань робить заходи задля стрілецького концерту, котрий має ся відбути в Болехові дня 27. V.

— **Фальшівники цукрових карт у Львові.** Львівська поліція викрила в остатнім часі множество цукрових карт, які мали сфальшовані стампілії львівського бюра проживних карт. В тій справі переслухано ряд осіб, які старали ся вихіснувати сфальшовані карти, а опісля арештовано ті особи, які пускали карти в рух. Загалом арештовано 14 осіб. жидів і жидівок. З того відіслано 8 до судової вязниці, а 6 полишено на вільній стопі. Поліція є вже на слідах жерела фальшівництва.

— **Польський конґрес в Штокгольмі:** В Штокгольмі, як доносять часописи, радить тепер польський конґрес, в котрім беруть участь представники з Польщі, Німеччини, Австрії і Росії. Між учасниками знаходить ся кількох членів варшавської ради стану, а також відомий провідник петроградських Поляків ґенерал Бабянський. На першім плянї нарад стоять мимо справи господарської натури і сфінансованє будучої польської держави, евентуально при невтральній помочи. Бабянський заявив, що Поляки в Росії стоять на становищи зневтралізованя лінії Висли і вільного порту в Ґданську.

— **Мілїярди на морськім дні.** Берлїнський „Lokalanzeiger“ доносить, що на основі обчислень президента Вітого вартість кораблїв і ладунків, затоплених дотепер через підводні судна виносять 24 мілїярди марок. На Анґлію припадає з тої великанської цифри три пяті. Президент Віте заявив, що ті страти через цїлі літа дадуть ся Анґлії в знаки, о скільки не одержить вона якої відплати.

— **Уступленє дра Ґломбінського.** Дневники доносять, що посол Глимбінський виготовив до презеса польського кола письмо, в котрім доносить, що складає гідність віцепрезеса кола і мандати до поодиноких комісий кола.

— **Велике князівство Литовське.** Берлїнські часописи пишуть, що справа Литви має бути невдовзі полагоджена в формі оголошеня Великого Князівства Литовського; залежного від Німеччини. Сподівають ся, що до Берлїна приїде нова делеґація Литовців.

— **Повени на Україї.** Донесенє представника кореспонденційного бюра: Кореспондент українського пресового бюра доносить з Київа про великі повени на Україї. Часть Київа знаходить ся під водою. Наслідком залитя електричних заведень в місті панує темнота. Дневники не виходять з тої причини. Рівнож з українських провінций надходять відомости про великі повени. З Ростова доносять, що залив Дову принимає кольосальні розміри. Шкоду ще годі оцінити. Майже всі комунікаційні середники перервані. Згинуло богато людий і пропало богато худоби.

ОПОВІСТКИ.

Четвер, дня 17. мая 1917.

Нині: 17. мая гр.-кат. Палагії мч. римо-кат. Воз. Іс. Хр.

Завтра: 18. мая гр.-кат. Ірини мч. римо-кат. Фелікса.

○ З музичного Інститута ім. М. Лисенка. Третий чвертьрічний попис елевів муз. Інститута відбуде ся в четвер дня 17. с. м. о год. 11-ій перед пол. в малій салі Муз. Товариства ул. Шашкевича ч. 5. III. п. Для Членів Товариства і родичів елевів вступ вільний. Добровільні датки на Рідну школу приймає ся з подякою.

Послїдні вісти.

ШТОКГОЛЬМ. „Рѣчь“ доносить, що начальний вожд чорноморської фльоти був в Петрограді по повороті і представив депутації фльоти в Себастополю свої спостереженя. Після сего карність у балтийської фльоти є така лиха, що позабули там видно, що край веде війну.

БЕРН. Російський співробітник дневника „Бунд“ доносить, що офіцири і жовніри кавказької армії виразили недовірє до команданта Чернобусова. Команданта сего скинено з уряду.

„Русское Слово“ доносить, що тимчасове правительство наміряє ввести грегорянський календар. Заразом має бути зменшене велике число сьвят.

З головної австрійської кватири.

З дня 16. мая.

На східнім і південно-східнім фронтї:

Не було зовсїм важних подій.

На Італїйськім фронтї:

В пятім дни нової битви над Сочею вели ся борби рівно завзяті, як в попередних днях. Неприятель з великим упором впроваджував що раз иньші маси до приступу. Тисячі Італїйців пало жертвою. Наші війська вийшли знов з борби з повним успіхом. Між Ауца а Канале удало ся неприятелеви на вузкім відтинку дістати ся на лївий берег Сочі. Італїйці наступали знов кілька разів з великим завзятєм на Пляву і Заґору. Неприятель вспів усадовити ся переходово на Кук — однак по за-

взятій, рукопашній борбі відкинено його. Також без успіху остали для Італійців всі їх полученї з втратами проби здобутя Монте Санто і Монте Ґабріеле і зломаня наших лінїй на схід і південний схід від Ґориції. В области Файті Ґріб неприятель наступав безуспішно перед полуднем. Повторити наступу неприятель не міг, бо наша артилерія за вказівками летунів вздержала італїйські колюмни в їх ровах. В ночи борба зменшила ся. Над раном арматний огонь знов ожив. Число полонених нами Італійців зросло до 2.000, в тім около 50 офіцирів. Два італїйські лїтаки пали жертвою в борбі з нашими летунами.

В Тироли діяльність артилерії між долиною Адиґи а Буґана покріпшала.

Заступник шефа Генерального штабу: цівільний маршалок-поручник Ф. Гефер

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

Західний фронт:

Фронт пільного маршалка баварського наслїдн. престола Рупрехта:

При несприяючій погоді боєва діяльність була мала.

Фронт пруського наслідника престола:

По обох сторонах Краон і на північ від Просн тривала без перерви борба артилерії. На схід від Лянївіє вдер ся баталїон з Мархії до неприятельського рова на просторони 600 метрів і удержав ся на здобутім становищи мимо кількох сильних французьких наступів. В руки хороброго відділу дістало ся 150 бранців і численні кріси всїлякого рода.

Східний фронт:

Положене незмінене.

Македонський фронт:

Оживлений огонь між озерами Преспа а Дойран розширив ся також на фронт Струми.

Перший генеральний квартирмайстер Люденсдорф.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає ... Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 13.